

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE**

DIRECȚIA GENERALĂ
ÎNVĂȚĂMÂNT
PREUNIVERSITAR

DIRECȚIA PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN LIMBILE
MINORITĂȚILOR

CENTRUL
NAȚIONAL DE EVALUARE ȘI
EXAMINARE

Anexa nr.1 la MECȘ nr. 5575/28.10.2015

**CONCURS PENTRU OCUPAREA POSTURILOR DIDACTICE/
CATEDRELOR DECLARATE VACANTE/
REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU**

DISCIPLINELE

**LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ,
METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII GERMANE
MATERNE**

**SPECIALIZAREA
ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/
PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR**

**- București -
2015**

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor și profesorilor pentru învățământul primar, din unitățile școlare cu predare în limba germană maternă, care s-au înscris și vor susține concursul pentru ocuparea posturilor didactice/ catedrelor declarate vacante/ rezervate în învățământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale și continue, realizat prin evoluție în carieră și dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale și specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor și a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării și armonizării finalităților și a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile și spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării și inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din științele educației și din științele conexe.

Programa concursului pentru ocuparea posturilor didactice/ catedrelor declarate vacante/ rezervate în învățământul preuniversitar a învățătorilor/ institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba germană maternă vizează competențe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor. Este structurată pe două secțiuni:

- *secțiunea 1* – discipline de specialitate - Limba și literatura germană maternă;
- *secțiunea 2* – metodică predării disciplinelor de specialitate - Metodică predării limbii și literaturii germane materne

B. COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/ PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

Candidații vor demonstra următoarele competențe specifice:

- identificarea temei și a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
- identificarea și analiza principalelor elemente de structură, de compoziție și de limbaj specifice epice, lirice și dramatice;
- evidențierea caracterului formativ al textelor studiate;
- respectarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexico-semantice, compatibile cu situația de comunicare în limba germană;
- valorificarea relațiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;
- elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
- utilizarea unui lexic diversificat, recurgând la categoriile semantice studiate și la mijloacele de îmbogățire a vocabularului, pentru exprimarea nuanțată;
- utilizarea categoriilor gramaticale învățate, în diverse tipuri de propoziții, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;
- identificarea organizării morfologice și sintactice a textelor realizând corelații inter-/intradisciplinare.
- utilizarea corectă a limbii germane în toate situațiile procesului instructiv-educativ;
- utilizarea conceptelor și teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată și specifică;
- proiectarea, conducerea și realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- utilizarea adecvată a cunoștințelor de didactică a disciplinei în proiectarea și desfășurarea activității didactice cu copiii;
- proiectarea conținuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei și cu nivelul clasei la care învățătorul/ institutorul își desfășoară activitatea;
- proiectarea și utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învățare-evaluare;
- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea și a teoriilor moderne în domeniu;
  - proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
  - utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum și a strategiilor de interevaluare;
  - utilizarea unor strategii de autoevaluare.

C. TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ GERMANĂ MATERNĂ

I. Literatura germană

Beispiele, Merkmale und didaktische Konzepte für folgende Gattungen der Kinderliteratur:

- Bilderbücher
- Geschichten
- Lyrik (Thematische Vielfalt des Kinderreimes, Kinderverses, Kindergedichtautoren)
- Märchen
- Sagen
- Fabeln
- Ganzschriften
- Sachtexte und Sachbücher

II. Limba germană

1. Wortschatz und Aussprache

Wortschatzerweiterung durch Ableitung, Zusammensetzung, Wortfamilie, Wortfeld; Redensarten und Redewendungen

Buchstaben und Phoneme im Deutschen

2. Satzbau/Syntax

Wortfolge/Topik im deutschen Satz; besondere Stellung des Verbs

Satzglieder und Satzgliedteile - Merkmale, Bestimmung

Satzverbindungen und Satzgefüge

3. Wortarten/Morphologie

Beugbare Wortarten - Merkmale, Bestimmung: Verb, Substantiv mit Artikel, Adjektiv, Pronomen und Numerales; unbeugbare Wortarten - Merkmale, Bestimmung: Adverb, Präposition, Konjunktion, Interjektion

4. Orthographie und Interpunktion

Korrekte Schreibung der Wörter und richtige Verwendung der Satzzeichen

Literatur und Didaktik

Altenburg, Erika (2004): *Lesekompetenz. Nachdenken nach PISA und IGLU* in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Conrady, Peter (2004): *Lesespaß für Kinder*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Köhler, Rosemarie (2004): *Leicht lesbare Texte für kleine Leserinnen und Leser*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Kretschmer, Christine (2004): *Weltaneignung mit Bilderbüchern*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Mai, Manfred (2001): *Geschichte der deutschen Literatur erzählt von Manfred Mai*. Beltz Verlag

Marquardt, Manfred (2005): *Einführung in die Kinder- und Jugendliteratur*. Bildungsverlag EINS

Sengelhoff, Barbara (2005): *Die Welt der Buchstaben - Ein Thema für alle Kinder*, in: Sasse, Ada, Valtin, Renate (Hrsg.) (2005): *Lesen lehren*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Vom Wege, Brigitte, Wessel, Mechthild (2009): *Kinderliteratur für sozialpädagogische Berufe*. Bildungsverlag EINS

Sprache und Didaktik

Altenburg, Erika (2008): *Sprachliches Lernen zur Entwicklung und Förderung von Lesekompetenz*, in: Hoffmann, Bernhard, Valtin, Renate (2008): *Checkpoint Literacy. Tagungsband 1 zum 15. Europäischen Lesekongress 2007 in Berlin*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Bartnitzky, Horst (2012): *Grammatikunterricht in der Grundschule*. Cornelsen Verlag

Bleyhl, Werner (2010): *Grammatik im Fremdsprachenunterricht. Ein Irr-Glaube als Keule*, in: 48. BAG 12.-15.5.2010 im Päd. Institut Haus Villigst./Ruhr Plenarvortrag (http://www.bag-englisch.de/wp-content/uploads/2011/03/48_BAG_Bleyhl.pdf).

Bünting, Karl-Dieter (2012): *Grammatik. Alles was GrundschullehrerInnen wissen müssen*. Verlag an der Ruhr

Granzow-Emden, Matthias (2013): *Deutsche Grammatik verstehen und unterrichten*. Narr Francke Attempto Verlag

Kirschhock, Eva-Maria (2007): *Diagnose und Förderung von Sprachbewusstheit*, in: Hoffman, Bernhart, Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): *Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Maier, Wolfgang (1999): *Deutsch lernen in Kindergarten und Grundschule*. Don Bosco Verlag

Pahlow, Heike (2010): *Deutsche Grammatik einfach, kompakt und übersichtlich*. Engelsdorfer Verlag

Valtin, Renate, Hrsg. (2000): *Rechtschreiben lernen in den Klassen 1-6*. Grundschulverband

Uhland, Friedwart, Ciritsis, Ursula, Menze, Hugo (1993): *Sprache Aufsatz Literatur*. S. 45-63. H. Stam Verlag

D. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE – METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII GERMANE MATERNE

1. Der **Lehrplan** für Deutsch als Muttersprache – Struktur; Planung des Unterrichts
2. Die **Vorbereitungsklasse** – Sprachförderung; der kommunikative Ansatz; der integrierte Ansatz; Planung von Unterrichtseinheiten
3. Der **Schriftspracherwerb** – Methodenintegration; Planung von Unterrichtseinheiten
4. Lesemotivation und Leseförderung – Beobachtung, Diagnose, Fördermöglichkeiten, Übungen und Aufgaben
5. Handlungs- und produktionsorientierter **Literaturunterricht** – Übungen und Aufgaben
6. **Medien** im Literaturunterricht – Möglichkeiten, Vor- und Nachteile
7. Der **Schreibunterricht** – Entwicklung der individuellen Schrift; Texte verfassen; Sprachbetrachtung in der Grundschule
8. **Hören und Sprechen** im Deutschunterricht der Grundschule – Übungen und Aufgaben
9. **Evaluation** im Deutschunterricht der Grundschule – Bewertungsformen, Aufgabenformate, Bewertungskriterien

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE - METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII GERMANE MATERNE

Didaktik und Methodik

Böttcher, Ingrid, Becker-Mrotzek, Michael (2003): *Texte bearbeiten, bewerten und benoten*. Cornelsen Verlag

Christiani, Reinhold (2004): *Schuleingangsphase neu gestalten*. Cornelsen Verlag

Dehn, Mechthild (2007): *Förderdiagnostik und Lernbeobachtung. Konzepte für den Schriftspracherwerb in Klasse 1*, in: Hoffman, Bernhart, Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): *Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Dehn, Mechthild (2007): *Kinder & Lesen und Schreiben. Was Erwachsene wissen sollten*. Kallmeyer in Verbindung mit Klett

Dehn, Mechthild (2012): *Kinder & Sprache(n). Was Erwachsene wissen sollten*. Kallmeyer in Verbindung mit Klett

Dräger, Monika (2004): *Lust am Lesen wecken*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Füssenich, Iris, Löffler, Cordula (2008): *Schriftspracherwerb. Einschulung, erstes und zweites Schuljahr*. Ernst Reinhardt Verlag

Hellmich, Frank (2008): *Individuelle und schulische Bedingungen im Leseunterricht der Grundschule*, in: Hoffmann, Bernhard, Valtin, Renate (2008): *Checkpoint Literacy. Tagungsband 1 zum 15. Europäischen Lesekongress 2007 in Berlin*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Jeuk, Stefan & Joachim Schäfer (2013). *Schriftsprache erwerben – Didaktik für die Grundschule*. Berlin: Cornelsen scriptor.

Jeuk, Stefan (2010): *Deutsch als Zweitsprache in der Schule*. Stuttgart: Kohlhammer

Kohl, Eva Maria, Ritter, Michael (2010): *Schreibszenarien*. Kallmeyer in Verbindung mit Klett

König, Johannes (2005): *Lesen und Schreiben im Internet*, in: Sasse, Ada, Valtin Renate (Hrsg.) (2005): *Lesen lehren*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

***: *Lehrplan für Deutsch als Muttersprache in der Grundschule*

Maras, Rainer (1997): *Unterrichtsgestaltung in der Grundschule*. Auer Verlag

Ritter, Alexandra, Ritter, Michael Hrsg. (2012): *Schreibkompetenz und Schriftkultur*. Grundschulverband

Rühl, Katja (2005): *Strategieorientiertes Unterrichten*, in: Sasse, Ada, Valtin Renate (Hrsg.) (2005): *Lesen lehren*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Schmid-Barkow, Ingrid (2004): *Prozesse des Textverstehens und ihre Analyse*, in Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Sengelhoff, Barbara (2004): *Lesen. Entwurf eines didaktischen Modells*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Wedel-Wolff, Annegret, von, Crämer, Claudia (2007): *Förderung im Lesen nach dem Erwerb der alphabetischen Phase*, in: Hoffman, Bernhart, Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): *Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.

Einige der angeführten Titel sind unter folgendem Link zu finden:

<http://www.dgls.de/download/category/11-ganze-baende.html>

Weitere Titel stehen in der Bibliothek des Zentrums für Lehrerfortbildung in deutscher Sprache oder auf der Webseite www.zfl.ro zur Verfügung.

NOTĂ: Bibliografia pentru metodică de specialitate include și planurile cadru, programele școlare, precum și manualele cuprinse în catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar, în anul școlar în care se susține examenul.